

Cēsu novada dome apstiprinājusi Cēsu novada tūrisma stratēģiju 2022. - 2026.gadam. Tas ir dokuments, kas precizē un papildina tūrisma attīstības virzienus un vadlīnijas, kas noteiktas dokumentā "Cēsu novada ilgtspējīga stratēģija 2021.- 2035.gadam". Stratēģija ir ne tikai ceļa karte, kā veiksmīgi attīstīt tūrisma novadā, bet arī pamats jaunas tūrisma jomas pārvaldības izveidei, kas balstīta gan dažādo teritoriju un to cilvēku, gan ar tūrisma saistītu nozaru sadarbībā, resursu ekonomijā un ilgtspējas nodrošināšanā.

Līdz šim jaunajā Cēsu novadā kultūras un tūrisma joma strādāja pa vecam, proti, tā, kā tas bija katrā pašvaldībā pirms apvienošanās. Piemēram, Cēsu mazajā novadā tūrisma un kultūrai bija apvienota pārvaldība.

Turpmāk visā lielajā novadā par kultūru gādās Kultūras pārvalde, bet tūrisma pārziņās Cēsu novada pašvaldības aģentūra "Cēsu novada tūrisma attīstības aģentūra". Apstiprināti arī abu institūciju darbības nolikumi.

"Lai kultūra un tūrisms varētu koncentrēties attīstīties, bija būtiski abu pārvaldību atdalīt. Tiks veidotas divas jaunas struktūras: kultūras pārvalde kā pašvaldības iestāde un Tūrisma attīstības aģentūra. Aģentūrai valdījumā nodos vairākus tūrisma objektus, kas jāapsaimnieko, objekts ir iespēja veikt saimniecisko darbību, sniegt pakalpojumus," stāsta pašvaldības aģentūras "Cēsu Kultūras un Tūrisma centrs" direktore **Andra Magone**. Viņa vadīja tūrisma attīstības stratēģijas izstrādes darba grupu. Izstrādāto dokumentu atzinīgi novērtēja domes deputāti.

"Tie, kuri strādā tūrisma, vienmēr bijuši sadarbības partneri, jo tūrisma nav robežu. Būtiski bija apzināt, kas vajadzīgs un interesē tūristu. Tad

radīt piedāvājumu, kāds ir tūrisma modē, kādas ir pasaules tendences," saka A.Magone.

Aktīvi strādāja četras ekspertu grupas, kurās bija iesaistīti tūrisma speciālisti, uzņēmēji, nozares eksperti. Notika sarunas, veica aptaujas. Līdz šim katrā no bijušajiem septiņiem novadiem, kas tagad veido Cēsu pašvaldību, tūrisms tika uzskatīts par svarīgu nozari attīstībai, taču atbalsts uzņēmējiem, ieguldījums attīstībā bija ļoti dažāds. Jaunās stratēģijas būtisks uzdevums - visiem vienādi rīcības virzieni un iespējas.

"Būtiskākais, manuprāt, ko izdevās iekļaut stratēģijā, - vietējo kopienu loma un nozīme, vietējo iedzīvotāju iesaiste, jo bez tās nekāds tūrisma produkts nevar izveidot. Sadarbība ar tūrisma uzņēmējiem ir sadarbība arī ar vietējo kopienu, jo viņi ir tās daļa. Uzņēmēji te dzīvo un rada uzņēmumus, izmantojot vietējos resursus. Ar kopienu saprotam arī biedrības, domubiedru grupas, klāsterus," stāsta A.Magone un uzsver, ka ir ļoti svarīgi stiprināt vietējo kopienu, stāstīt, ka tas, ar ko cilvēki ikdienā nodarbojas, var būt interesants arī citiem un to var pārdot.

"Uzņēmēji arī vērsa uzmanību, ka pašvaldības uzdevums ir nodrošināt infrastruktūru. Sakārtoti ceļi, dabas takas, arī internets, komunālo pakalpojumu pieejamība - tas ir visvairāk nepieciešamais, lai attīstītos tūrisms. Kopā strādājot, pašvaldība var būt atbalsts un padomdevējs uzņēmējiem. Par to daudz runājām. Uzņēmēji grib ikdienā izmantot informācijas tehnoloģijas. Kopīga tūrisma mītnu rezervācijas sistēma, optimāli risinājumi kā, piemēram, receptija var strādāt bez cilvēka klātbūtnes, ko klients var uzzināt, izmantojot tehnoloģijas. Uzņēmēji

Cēsu novads ir vietējo kopienu vērtībās un zināšanās balstīts starptautiski atpazīstams ilgtspējīgs kultūras, dabas un aktīvās atpūtas galamērķis visa gada garumā.

Cēsu novada tūrisma stratēģija 2022. - 2026.gadam

Sakārtota pārvaldība ļaus sasniegt mērķus

grib mācīties, pašvaldība var palīdzēt atrast lektorus, līdzfinansēt tehnoloģiju ieviešanu," stāsta A.Magone.

Jaunajā stratēģijā liels uzsvars vērst ar uz pētniecību, tehnoloģiju izmantošanu lēmumu pieņemšanā. "Svarīga ir sadarbība ar augstskolām, pētniecības institūcijām, lai iegūtu datus un būtu skaidri redzams, kā tūrists pārvietojas, vai laikapstākļi atstāj iespaidu uz viņa paradumiem, ceļojot pa Cēsu novadu. Būtiski ir tūrisma plūsmu novirzīt uz attālākajām vietām. Un iespēju ir daudz, tikai jāstrādā kopā, veidojot jaunus maršrūtus," atgādina A.Magone.

Pasaule mainās, tāpat cilvēku iespējas un ikdienas paradumi. Aizvien vairāk informācijas ceļotāji iegūst digitālajā vidē. "Resursi ir jāizmanto pragmatiski. Katrā apvienībā ir tūrisma speciālists, bet plānots, ka tūrisma informācijas centri, kas darbojas klātienē, būs Cēsīs, Līgatnē un Piebalgā. Tūristiem informācija būs pieejama tūrisma objektos. Tās ir vietas, kur ceļotāji nonāk, tur arī viņi varēs uzzināt, kas vēl apskatāms apkārtnē. Objektos būs kompetenti darbinieki, kuri atbildēs uz jautājumiem. Gribam izskaust viensētas principu, svarīgi, lai cits par citu stāsta un atbalsta. Piemēram, Āraišu ezerpilij jābūt ieinteresētai aizsūtīt tūristu uz Piebalgu vai Straupi, nevis noturēt tikai pie sevis. Veidot, kopā

strādājot, viens par otru lepojoties, varam sasniegt mērķi," saka A.Magone.

A.Magone vērtē, ka tūrisma vieta novada attīstībā ir novērtēta. Pašvaldība veido aģentūru, arī tas ir apliecinājums, cik svarīga ir šī nozare. Tūrisma nevar vērtēt tikai kā pakalpojumu ceļotājiem. "Tā ir iespēja novadam piesaistīt finanses. Varbūt atbrauc ekskursijā un izvēlas dzīvot mūsu novadā," bilst A.Magone.

Izsludināts konkurss aģentūras vadītāja amatam, būs nepieciešami arī citi speciālisti. A.Magone atzīst, ka jaunieši vairs neizvēlas tūrisma kā modes izglītību, kā tas bija pirms gadiem. "Arī valsts uzstādījums par izglītības prioritātēm ir mainījies. Viesmīlības jomā jūtams arī kovida efekts, darbinieki tika atbrīvoti, viņi atraduši citu darbu, nav drošības atgriezies. Nav zināms, vai atkal nebūs kādi satricinājumi, vai būs darbs visu gadu. Nozare nav tā atalgotā. Taču tūrisma speciālistam jāzina gan vēsture, gan jābūt zināšanām par dabu, ēdienu gatavošanu, arī mārketingu, personālvadību un arī, kā uzstādīt informatīvo stendu," saka A.Magone un uzsver, ka novadā tūrisma ir lielas iespējas attīstīties, stratēģijā ir pateikts, kas jā dara, lai sasniegtu mērķus. □

Novada attīstībai būtiska nozare

Sarmīte Šteine pirms gadiem bija Līgatnes novada pašvaldības aģentūras "Līgatnes novada Kultūras un tūrisma centrs" direktore, tagad vada viesu namu "Agave".

Pašvaldības uzdevums ir gādāt par infrastruktūru. Cilvēkus piesaista sakārtota vide. Līgatnē ir piemērs tam, kā, iekārtojot takas, sakopjot pilsētu, tā ieinteresē tūristus. Viņi ierodas, un tad ar savu piedāvājumu var ieinteresēt uzņēmējus. Tur jāļauj fantāzijai, jo, cik

cilvēku, tik interese. Uz Līgatni brauc vairākkārt, cerot, ka būs atkal kas jauns," atgādina S.Šteine. Viņa arī uzsver - jo intensīvāk tūristi apmeklē kādu objektu vai vietu, jo vairāk jāiegulda vides uzturēšanā.

"Ja pašvaldība negādās par sakoptību, ja nebūs labu ceļu, uzņēmējam, lai cik interesants ir viņa piedāvājums, būs grūti atvilināt apmeklētājus. Svarīgi tūrisma vienmērīgi attīstīt visā novadā un arī sadarbībā ar kaimiņu novadiem. Cēsu novads ir bagāts ne tikai ar brīnišķīgu Cēsu pili un pilsētu, ir daudz labu lietu, tām jāatrod vieta kop-skatā. Protams, Cēsīs jāiegulda vairāk, jo vienkārši pilsēta ir lielāka, bet nedrīkst aizmirst pašu mazāko vietu, objektu. Spēles laukums ir ļoti liels, jārod kop-

saucējs, jo Cēsu novads var piedāvāt dažādus gadsimtus, ekoloģiju, te var attīstīt jebkuru tēmu un maršrutu, izņemot jūru, toties mums ir Gauja, kas plūst cauri visam novadam un ietek jūrā," vietējās tūrisma iespējas raksturo Līgatniete.

S.Šteine uzsver, ka jauni maršruti var tapt sadarbībā. "Ir jāpastiprina atpazīstamība. Saprotu, lai attīstītu tādu piedāvājumu, kāds ir Siguldai vai Jūrmalai, vajag ļoti lielu naudu, bet tas nenozīmē, ka uz to nevajadzētu iet. Uz maršrutiem, kurus nezina, brauc maz, tie jāreklamē. Tagad lielākoties ir vietējie tūristi, gan situācija mainīsies un būs aktuāli piesaistīt ārvalstu ceļotājus. Jāmeklē iespējas, jaunas formas," saka S.Šteine.

Viņa atzīst, ka līdz šim katrā novadā, kas tagad apvienojies lielajā Cēsu, pret tūrisma kā nozari, kurā jāiegulda, bija dažāda attieksme, jo atšķirīgas bija arī iespējas. "Cik atpazīstams Cēsu novads būs pēc gadiem pieciem, kas novadā būs tūrisma galamērķi, lielā mērā atkarīgs no tā, cik intensīvi un mērķtiecīgi strādās aģentūra. Tiem, kuri strādā tūrisma, jābūt savas vietas patriotiem un jāpazīst uzņēmēji, jāreķinās, ka katram, protams, ir savas intereses. Un ne jau tikai nopelnīt. Galvenais - tā ir nozare, kurā var strādāt tikai tādi, kam degošas acis un sirds," pārliecināta S.Šteine. □

Lappusi sagatavoja
SARMĪTE FELDMANE

Projektu finansē
Mediju atbalsta fonds
no Latvijas valsts
budžeta līdzekļiem

MAF
Mediju atbalsta fonds

Mediju atbalsta fonda ieguldījums no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par saturu atbild projekta īstenotājs izdevniecība SIA "Cēsu Druva".